

УДК 005.8:65.018:656.073
UDC 005.8:65.018:656.073

DOI: 10.33744/0365-8171-2023-113.2-225-234

**МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СУКУПНОСТІ ПРОЄКТІВ ГРОМАДСЬКОЇ
УЧАСТІ ЯК ПОРТФЕЛЯ ПРОЄКТІВ**

**METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE FORMATION OF PUBLIC PARTICIPATION
PROJECTS AS A PROJECT PORTFOLIO**

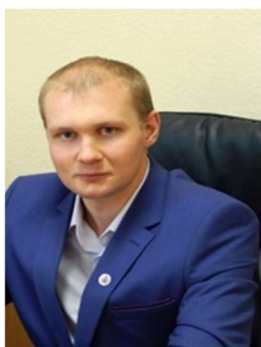
***Воркут Тетяна Анатоліївна**, Заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор, Національний транспортний університет, Київ, Україна, vorkutt@ukr.net,*

<http://orcid.org/0000-0003-0354-476X>

***Божок Юлія Олександрівна**, Національний транспортний університет, Київ, Україна, bozhok2008@bigmir.net,*

<http://orcid.org/0000-0002-0404-0961>

***Харута Віталій Сергійович**, кандидат технічних наук, доцент, Національний транспортний університет, м. Київ, Україна, kharuta_vitaliy@ukr.net*

<http://orcid.org/0000-0002-8897-7558>

Анотація. Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю вдосконалення і подальший розвиток методологічного підходу до визначення оптимального складу портфеля проєктів, в частині розроблення моделі визначення оптимального складу портфеля проєктів громадської участі (ГУ), яка виходить із передумов альтернативної постановки завдання щодо оптимізації портфеля (підпортфеля) проєктів ГУ – на основі індивідуальних рейтингів проєктів ГУ або портфеля проєктів ГУ, розглядуваного разом.

Мета дослідження: підвищення ефективності управління проектами ГУ на основі розроблення науково-методичних засад управління сукупністю проектів ГУ як портфелем проектів ГУ.

Об'єкт дослідження – процеси управління портфелями проектів і процеси управління проектами ГУ.

Методика дослідження. При формуванні понятійної бази дослідження використано метод наукової ідентифікації; при аналізі науково-методичних підходів до структурування, визначення критеріїв (оцінювання, відбору, пріоритизації) і оптимізації за портфелями проектів ГУ – метод зіставно-порівняльного аналізу; для перевірки гіпотези щодо незначущості відмінностей у сукупностях проектів ГУ, виокремлюваних за тематичними спрямуваннями, – непараметричний критерій (тест) значущості Краскела–Волліса.

Ключові слова: управління проектами, портфель проектів, портфельно-орієнтоване управління, проекти громадської участі, громадський проект, громадський бюджет.

Постановка проблеми. На початок 2022 р., як наголошується в роботі [1], спостерігалися високі темпи росту загальної кількості приймаємих до реалізації проектів ГУ і бюджетів, які виділялися на цю реалізацію, в містах України. Так, у м. Києві кількість прийнятих до реалізації проектів ГУ зросла від 62 у 2017 р. до 348 у 2021 р. (на 2022 р. було заплановано до реалізації 393 проекти), а відповідний бюджет зріс із 50 млн. грн. у 2017 р. до 170 млн. грн. у 2021 р. (на 2022 р. було заплановано виділення 200 млн. грн.). Зазначене вимагає підвищення результативності і ефективності управління даними проектами, як в цілому, так і за виокремлюваними сферами, зокрема, за сферою транспорту і ремонту та будівництва доріг.

Узагальнено, процес оцінювання, відбору і пріоритизації проектів ГУ, на основі якого проекти ГУ приймаються до реалізації, розглядуваний в даній роботі за прикладом м. Києва, натеper виглядає наступним чином. Запити на проекти ГУ мають пройти попередній відбір у відповідних структурах виконавчої влади територіальної громади. Надалі, ті із запитів, які успішно пройшли попередній відбір, пропонуються на розгляд мешканцям територіальної громади. Останні мають певну, наперед встановлену, кількість голосів на одну особу. Визначення поняття “мешканець територіальної громади” може зазнавати змін, зокрема, у часі.

В подальшому, на основі кількості набраних голосів на підтримку – як окремого показника, або показника, представленого у вигляді певної функціональної залежності від кількості набраних голосів на підтримку, або у встановленому поєднанні з іншими показниками – проекти ГУ, в наперед визначений спосіб, рекомендуються до реалізації.

Огляд робіт. В стандартах управління портфелем поняття «портфель» і «управління портфелем» виступають за вихідні. При цьому на теперішній час РМІ, насамперед, запропонував чотири версії стандарту управління портфелем, які побачили світ, відповідно, в 2006 р. [2], 2008 р. [3], 2013 р. [4] і 2017 р. [5]. Як зазначалося в першій версії даного стандарту, управління проектами – це один із тих термінів, який має багато значень. Тривалий час він асоціювався виключно з проектами. Проте, на сьогодні, стає зрозумілим, що управління проектами охоплює також управління портфелями і програмами, зосереджуючись на тезі «робити правильну роботу», на відміну від традиційної для управління проектами і програмами, – «робити роботу правильно» [2].

Результати дослідження, проведеного з використанням статистичної методології на базу даних проектів ГУ, які було реалізовано в м. Києві в 2017-2021 рр., показали, що вид критерію, на основі значень якого приймається рішення щодо рекомендації проектів ГУ до реалізації, може ситуаційно значуще впливати на характеристики сукупності обираємих до реалізації проектів ГУ [6]. При використанні в якості критерію показника кількості голосів на підтримку спостерігається збільшення середнього значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, порівняно до проектів ГУ, допущених до голосування, за більшістю тематичних спрямувань. При використанні альтернативного критерію, за який виступає показник відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування, для більшості тематичних спрямувань маємо відмінні

наслідки – середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, є меншим від середнього значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, допущеними до голосування.

Можна ґрунтовно припускати, що простежувані зміни в середньому значенні величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ при одночасному збільшенні, збереженні на попередньому рівні або зменшенні відповідного коефіцієнта варіації відбувається, насамперед, за рахунок збільшення частки проектів ГУ, які мають відносно більший або менший, залежно від використовуваного критерію, запит на обсяг фінансування.

При існуванні обмеження на бюджет ГУ за обставин використання за критерій показника кількості голосів на підтримку маємо збільшення частки відмов у прийнятті проектів ГУ до реалізації і, відповідно, зменшення частки проектів ГУ прийнятих до реалізації, якщо співставляти з умовами використання в якості критерію показник відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування.

Відповідно, можна очікувати, що проекти ГУ, які мають більший запит на обсяг фінансування, матимуть відносно більшу ймовірність бути рекомендованими до реалізації, якщо за критерій виступатиме показник кількості голосів на підтримку. Разом із тим, коли за критерій виступатиме відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування, то можна очікувати, що проекти ГУ, які мають більший запит на обсяг фінансування матимуть відносно меншу ймовірність бути рекомендованими до реалізації.

В розвиток вищезазначеного можна припускати, що якщо проекти ГУ відмінних тематичних спрямувань значуще різняться між собою за запитом на обсяг фінансування, відповідно до природи свого тематичного спрямування, то умови сумісного оцінювання, відбору і пріоритизації в рамках єдиного портфеля можуть привести, залежно від обраного критерію, можуть привести до надання переваг проектам ГУ тематичних спрямувань з відносно більшим, або меншим, запитом на обсяг фінансування. Тобто, до, свого роду прихованої дискримінації або, навпаки, «преференції» щодо проектів ГУ певних тематичних спрямувань.

Таким чином, залежно від ситуації, яка складається щодо наявності значущої відмінності проектів ГУ виокремлюваних тематичних спрямувань за запитом на обсяг фінансування, бюджет ГУ може бути розділений за виокремлюваними тематичними спрямуваннями – коли дана відмінність є значущою, або збережений як єдиний – коли дана відмінність значущою не є.

При цьому має бути коректно обрано метод для перевірки зазначеної значущості. Очевидно, що в умовах розділення бюджету ГУ за тематичними спрямуваннями ми матимемо справу, відповідно до методології портфельного управління, з підпортфелями портфеля проектів ГУ. Якщо розділення не буде визнано за доцільне, то сукупності проектів ГУ тематичних спрямувань можуть виступати за підрозділи портфеля проектів ГУ. Зауважимо, що, як слідує з методології портфельного управління, підходи до управління підпортфелями і підрозділами, виокремлюваними в рамках портфеля, різняться. Виходячи з вищенаведеного, можемо дійти висновку, що система управління сукупністю проектів ГУ як портфелем має бути адаптивною – в розумінні створення умов до виявлення і врахування в процесах управління значущості відмінностей за виокремлюваними тематичними спрямуваннями у запиті проектів ГУ на обсяг фінансування.

Мета роботи – підвищення ефективності управління проектами громадської участі (ГУ) на основі розроблення науково-методичних засад управління сукупністю проектів ГУ як портфелем проектів ГУ.

Об'єкт дослідження – процеси управління портфелями проектів і процеси управління проектами ГУ.

Предмет дослідження – методи і моделі формування портфелів і підпортфелів проектів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз існуючих практик за процесом формування сукупності проектів ГУ, яка розглядається в даній роботі як портфель проектів ГУ, дає підстави

виокремити, принаймні, два принципово відмінних підходи до структурування цього портфеля. За першим із них не передбачається окреме попереднє виділення (фіксація) бюджетів відносно будь-яких складових портфеля проектів ГУ. Проекти, які є відмінними за своїми характеристиками, за основні з яких можна розглядати приналежність до певного тематичного спрямування і запит на обсяг фінансування, отримують свій рейтинг у межах загального списку, відповідно до якого потім можуть пріоритизуватися, в тому числі, за потреби, і у межах тематичного списку. При цьому бюджет на них виділяється спільний. Відповідно, слідуючи наведеній у вищепредставленому огляді робіт інтерпретації портфеля або підпортфеля, в цьому випадку ми можемо мати справу тільки з підрозділами портфеля проектів ГУ, які, тобто, підрозділи якщо й виокремлюються, то відбувається це, за більшості випадків, лише для зручності управління. Як приклад можна навести громадські проекти м. Києва, умови виокремлення тематичних спрямувань за якими, починаючи з 2017 р., як видно з табл. 1, зазнавали постійних змін. При цьому щодо кожного проекту ГУ міською робочою групою з питань громадського бюджету, якщо локалізація проекту ГУ є загальноміською, або районною робочою групою з питань громадського бюджету, в разі районної локалізації проекту ГУ, передбачається визначення відповідального за експертизу проекту ГУ підрозділу за тематикою реалізації такого проекту. Мають місце й інші аспекти управління проектами ГУ в м. Києві, умови здійснення за якими залежать від тематичного спрямування громадського проекту [6, 7]. Разом із тим, виділення окремих бюджетів за тематичними спрямуваннями в період часу, який розглядається в даній роботі, тобто, 2017-2022 рр., не було передбачено.

Таблиця 1 – Умови виокремлення тематичних спрямувань за проектами ГУ, які було реалізовано в м. Києві в 2017-2021 рр. і планувались до реалізації в 2022 р.

Table 1 – Conditions for the selection of thematic areas under the PP projects, which were implemented in the city of Kyiv in 2017-2021 and were planned for implementation in 2022

Тематичне спрямування	Рік					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (план)
1	2	3	4	5	6	7
ІТ (інформаційні технології)	+	+	+	+	+	+
Безпека	+	+	+	+	–	–
Освіта	+	+	+	+	–	–
Громадянське суспільство	–	+	+	+	–	–
Освіта, громадянське суспільство	–	–	–	–	+	+
Дороги, транспорт	+	+	+	+	+	+
Екологія	+	+	+	+	+	+
Комунальне господарство, енергозбереження	+	+	+	+	–	–
ЖКГ (комунальне господарство, енергоефективність)	–	–	–	–	+	+
Культура, туризм	+	+	+	+	+	+
Охорона здоров'я	+	+	+	+	–	–
Здоров'я	–	–	–	–	+	+
Публічний простір	–	–	+	+	–	–
Соціальний захист	+	+	+	+	–	–
Соціальний захист, інклюзія	–	–	–	–	+	+
Спорт	+	+	+	+	–	–
Молодь, спорт	–	–	–	–	+	+
Інше	–	+	+	+	–	–
Міжтематичні	–	–	–	–	+	+

Узагальнено, структурна будова сукупності проєктів ГУ, як портфеля проєктів ГУ, яка відповідає вищезазначеному, першому, підходу до його структурування, може бути представлена у вигляді моделі, яка наведена на рис. 1.

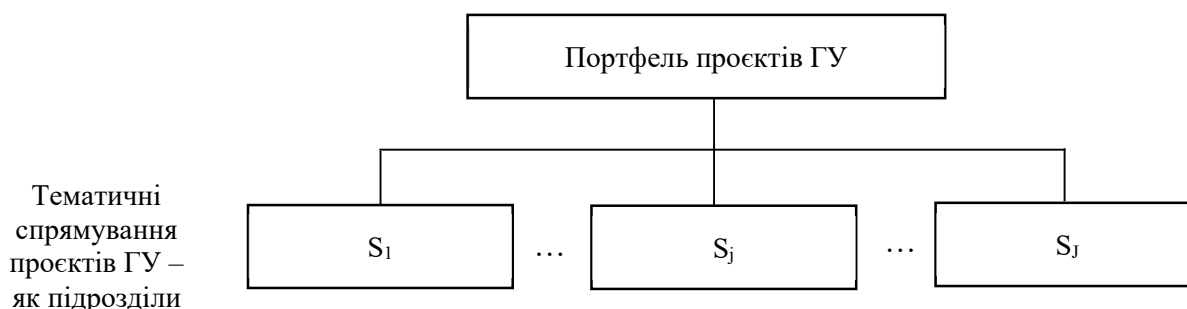

Рисунок 1 – Модель структури портфеля проєктів ГУ: тематичні спрямування проєктів ГУ виступають як підрозділи

Figure 1 – Model of the structure of the portfolio of PP projects: the thematic directions of PP projects act as subdivisions

За другим підходом до структурування портфеля проєктів ГУ, на відміну від першого, окремі бюджети для проєктів ГУ, які значуще різняться за значеннями певних, визначених і обраних для категоризації, характеристик, передбачаються. Якщо звернутись, знову таки, до громадських проєктів м. Києва, то на 2022 р. передбачалось виокремлення, як і у деякі з попередніх років, зокрема, в 2018 р. і 2021 р., категорій “малі” і “великі” проєкти ГУ. До категорії “малі” проєкти ГУ, які повинні були бути прийнятими до реалізації в м. Києві, наприклад, у 2022 р., було віднесено проєкти ГУ з бюджетом від 100,0 до 999,9 тис. грн., а до категорії “великі” від 1000,0 до 3000,0 тис. грн. При цьому бюджет для категорії “великі” складав 60%, а для категорії “малі” – 40% від загального бюджету, виділеного на проєкти ГУ. Аналогічні умови поділу за категоріями “малі” і “великі” проєкти ГУ мали місце і в 2021 р.

Таким чином, за “мовою” портфельно-орієнтованого управління, можемо інтерпретувати сукупність громадських проєктів м. Києва на 2018 р., 2021 р. і 2022 р. як портфель, в складі якого виокремлюються дві категорії: категорія “малі” і категорія “великі” проєкти. Дані категорії, відповідно до визначення підпортфеля, можна інтерпретувати як підпортфелі. Поділ проєктів ГУ за тематичним спрямуванням, в свою чергу, можемо продовжувати розглядати як виокремлення підрозділів портфеля (підпортфеля) для зручності управління.

Узагальнено, структурна будова сукупності проєктів ГУ, як портфеля проєктів ГУ, яка відповідає вищезазначеному, другому, підходу до його структурування, може бути представлена у вигляді моделі, яка наведена на рис. 2.

Вирішення завдання визначення переліку і змісту тематичних спрямувань, які виокремлюються щодо проєктів ГУ, має самостійне значення. Це завдання має різні аспекти. Закцентуємо увагу на одному з них – умовах підвищення ефективності реалізації відібраних проєктів ГУ. Таке підвищення ефективності може мати місце, насамперед, завдяки можливості централізації закупівель однотипних ресурсів ззовні за певною сукупністю проєктів ГУ і/або реалізації проєктів ГУ разом із іншими проєктами територіальної громади на спільному пулі ресурсів, які є власними для громади, – люди, обладнання тощо. В обох цих випадках можна очікувати на додатній ефект від синергії.

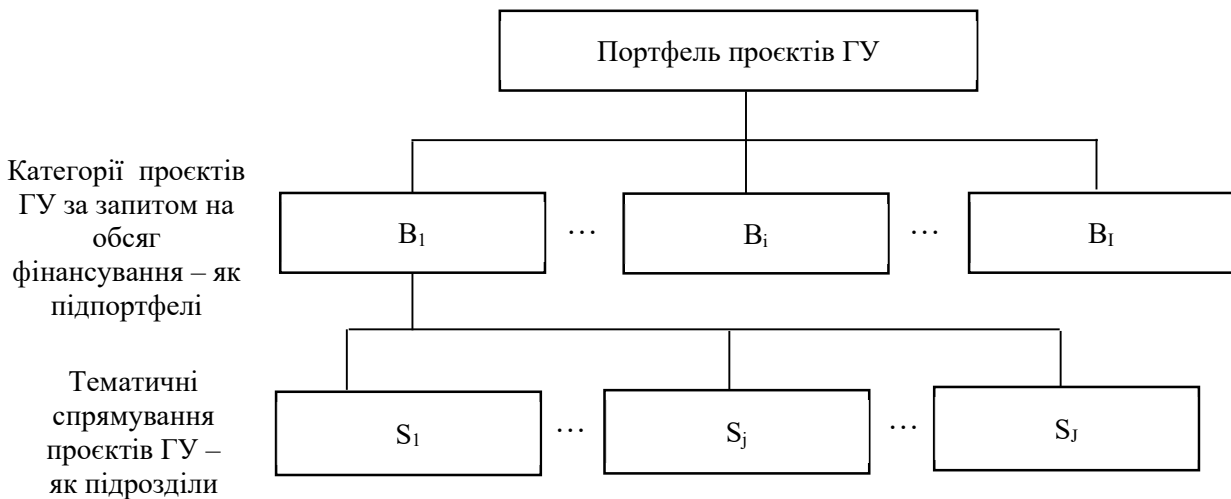

Рисунок 2 – Модель структури портфеля проектів ГУ: категорії проектів ГУ за запитом на обсяг фінансування виступають як підпортфелі; тематичні спрямування проектів ГУ виступають як підрозділи

Figure 2 – Model of the structure of the portfolio of PP projects: categories of PP projects appear as sub-portfolios according to the request for the amount of funding; the thematic directions of PP projects act as subdivisions

В свою чергу, в якості механізму досягнення такої синергії може виступати об'єднання проектів ГУ в портфелі. Разом із тим, це можуть бути як портфелі проектів ГУ, в рамках яких останні рекомендувались до виконання, так і нові портфелі, до яких можуть увійти проекти ГУ, насамперед, відповідні певним тематичним спрямуванням. За приклад, який ілюструє перший випадок, можна навести проекти ГУ, які реалізовувались у 2020 р. у м. Києві за тематичним спрямуванням "Освіта". Ми можемо бачити там значну кількість запитів на фінансування в однаковому обсязі однотипних проектів ГУ для різних шкіл із встановлення звукового та мультимедійного обладнання. За гіпотетичний приклад, який може ілюструвати другий випадок, можуть виступати проекти ГУ за тематичним спрямуванням "Дороги, транспорт". Реалізація багатьох із проектів ГУ даного тематичного спрямування вимагає залучення людських ресурсів, обладнання тощо, які задіяні в транспортно-дорожньому комплексі міста, зокрема, при виконанні проектів, які реалізуються в рамках відповідних видатків бюджету територіальної громади за функціями, або елементами, – "Транспорт" чи "Капітальне будівництво". При цьому має передбачатися формування календарно-ресурсних планів робіт за проектами з урахуванням обмеженості відповідних ресурсів. Тобто, в другому випадку, проекти ГУ тематичного спрямування "Дороги, транспорт" – всі або частково – можуть розглядатися в складі принаймні двох портфелів: портфеля проектів ГУ, який формується в умовах прийняття проектів ГУ до реалізації, і портфеля проектів, який об'єднує дані проекти ГУ зі "звичайними" проектами, які реалізуються в рамках загального бюджету територіальної громади за відповідними видатками останнього. Водночас, у цьому, другому, випадку проекти ГУ тематичного спрямування "Дороги, транспорт" можуть залишатися і в портфелі проектів ГУ, за якими зберігається, повністю або частково, функція моніторингу і контролю щодо реалізації зазначених проектів ГУ.

Повертаючись до завдання визначення переліку і змісту тематичних спрямувань, які виокремлюються щодо проектів ГУ, і виходячи з вищевикладеного, вважаємо за доцільне виокремлювати тематичні спрямування за проектами ГУ узгоджуючись із переліком і змістом тематичних спрямувань щодо видатків бюджетів територіальних громад. Зокрема, протягом багатьох років, витрати бюджету м. Києва виокремлюються за такими функціями як: освіта; транспорт і дорожнє господарство; охорона здоров'я; соціальний захист; житлово-комунальне господарство; культура і

мистецтво; фізкультура і спорт; будівництво. Мають місце й інші видатки, зміст яких, у певній частині, варіює по роках.

За окреме завдання, яке потребує вирішення в контексті виокремлення тематичних спрямувань за проектами ГУ, як однієї з основних характеристик останніх, виступає визначення якості, в якій будуть виокремлювані тематичні спрямування виступати, – як підпортфелі, що передбачає виділення на них окремих бюджетів, чи як підрозділи портфеля ГУ. Як вже зазначалось вище у цій роботі простежується існування принаймні двох відмінних підходів до структурування портфелів ГУ – без попередньої фіксації бюджетів відносно будь-яких складових портфеля ГУ і з фіксацією бюджетів відносно певних складових портфеля ГУ. Відповідно, якщо виокремлювані тематичні спрямування будуть виступати як підпортфелі, то моделі структури портфеля проектів ГУ, наведені на рис. 1 і 2, можуть бути трансформовані у моделі, які предстало на рис. 3 – 5.

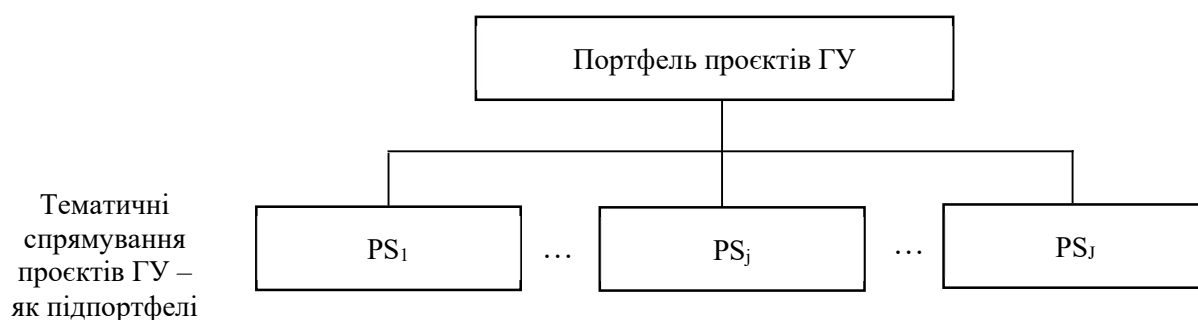

Рисунок 3 – Модель структури портфеля проектів ГУ: тематичні спрямування проектів ГУ виступають як підпортфелі

Figure 3 – Model of the structure of the PP project portfolio: the thematic directions of the PP projects act as sub-portfolios

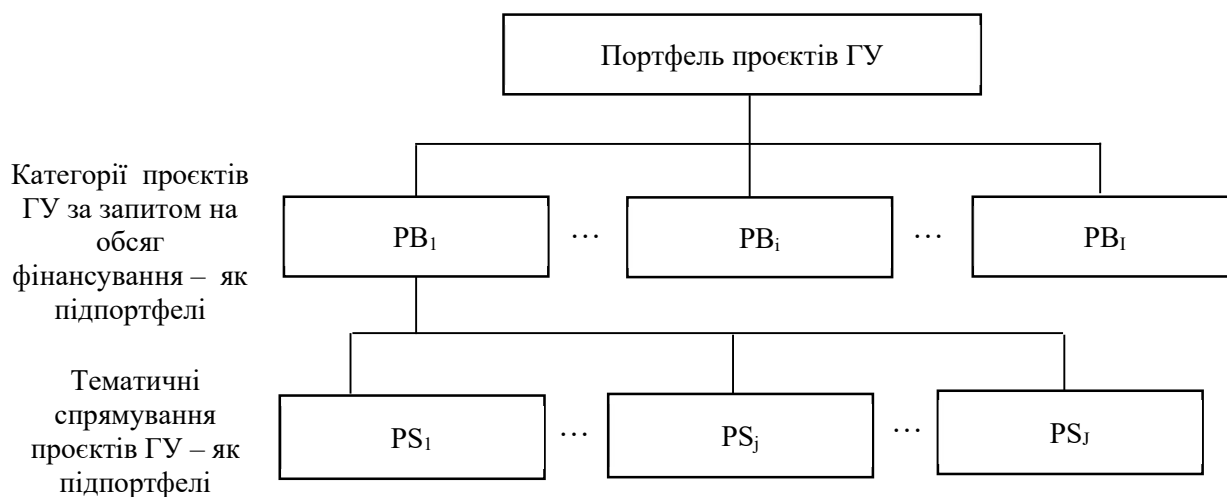

Рисунок 4 – Модель структури портфеля проектів ГУ (варіант а): категорії проектів ГУ за запитом на обсяг фінансування виступають як підпортфелі; тематичні спрямування проектів ГУ виступають як підпортфелі

Figure 4 – Model of the structure of the portfolio of PP objects (option a): the categories of PP projects according to the request for the volume of financing act as sub-portfolios; the thematic directions of PP projects act as sub-portfolios

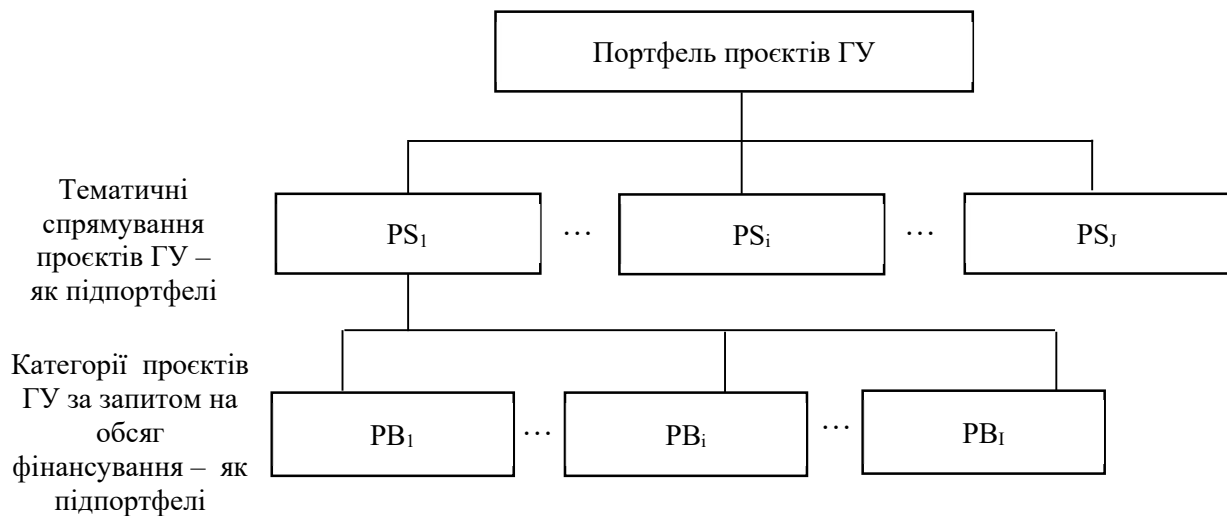

Рисунок 5 – Модель структури портфеля проектів ГУ (варіант б): категорії проектів ГУ за запитом на обсяг фінансування виступають як підпортфелі; тематичні спрямування проектів ГУ виступають як підпортфелі

Figure 5 – Model of the structure of the portfolio of PP objects (option b): categories of PP projects according to the request for the volume of financing act as sub-portfolios; the thematic directions of PP projects act as sub-portfolios

Звертаючись до питання доцільності узгодження виокремлення тематичних спрямувань із переліком і змістом тематичних спрямувань, за якими формуються видатки бюджетів територіальних громад, маємо наголосити, що, крім вищезазначеного, воно є важливим і з іншої точки зору. В умовах аналізу умов введення окремих бюджетів за тематичними спрямуваннями можуть, гіпотетично, використовуватись різні варіанти розподілу бюджету громадської участі. Наприклад, такий розподіл може виконуватись пропорційно до кількості поданих запитів або кількості отриманих голосів на підтримку вже за результатами голосування за тематичними спрямуваннями. Разом із тим, розглядаючи портфелі, в тому числі, і проектів ГУ, територіальних громад за засіб реалізації, а, за певних умов, і формування стратегії територіальної громади, рівень вагових коефіцієнтів при розподілі громадського бюджету можна встановлювати як такий, що стимулює розвиток, насамперед, певних тематичних спрямувань. При цьому це може бути або “посилення” визнання важливих натепер для територіальної громади стратегічних напрямів розвитку, або “посилення” стратегічних напрямів, які “не добирають” коштів за “звичайним” бюджетом територіальної громади, або вишукування нових перспективних напрямів стратегічного розвитку територіальної громади, орієнтованих на виявлення і задоволення потреб мешканців цієї громади. В останньому випадку проекти ГУ за окремими тематичними спрямуваннями можуть розглядатись за такі, що носять, до певної міри, характер експериментів, а вагові коефіцієнти при розподілі бюджету ГУ між тематичними спрямуваннями встановлюватись ситуаційно, наприклад, пропорційно кількості голосів, які набрали разом проекти ГУ відповідних тематичних спрямувань.

Структурні моделі портфеля проектів ГУ, представлені на рис. 3 – 5, можуть бути використані при визначенні вагових коефіцієнтів для бюджетів тематичних спрямувань, якщо останні будуть виступати за підпортфелі. При цьому може використовуватись метод аналізу ієрархій.

Висновки з проведеного дослідження та перспективи подальших розвідок за даним напрямом. Спостерігаєма світова практика управління проектами ГУ дає підстави розглядати останнє, узгоджуючись із відомими натепер уявленнями про управління портфелями проектів, насамперед,

представленими в стандартах управління проектами і портфелями проектів, як таке, для підвищення результативності і ефективності якого може бути застосовано механізм портфельного управління.

Відповідно до засад методології портфельного управління портфель проектів ГУ за своєю ієрархічною структурною будовою може містити в своєму складі такі структурні одиниці як підпортфелі і/або підрозділи. Умови виокремлення даних структурних одиниць може відповідати окремим характеристикам проектів ГУ, зокрема, таким як тематичне спрямування і/або запит на обсяг фінансування. При цьому сам портфель проектів ГУ може розглядатися за підпортфель в структурі загального портфеля проектів територіальної громади.

При виокремленні тематичних спрямувань у якості підпортфелів за портфелем проектів ГУ ієрархічної структурної будови постає завдання встановлення, крім переліку та змісту даних тематичних спрямувань, значень вагових коефіцієнтів за умовами розподілу бюджету ГУ між підпортфелями тематичних спрямувань. Виокремлення тематичних спрямувань як підпортфелів за портфелем проектів ГУ на засадах відповідності переліку та змісту тематичних спрямувань щодо видатків загального бюджету територіальної громади створює передумови до можливості розглядати портфель проектів ГУ територіальної громади в якості засобу реалізації, а, за певних умов, і формування стратегії територіальної громади. Таким чином, значення вагових коефіцієнтів при розподілі бюджету ГУ можна приймати на рівні, що сприяє розвитку наперед визначених тематичних спрямувань у контексті реалізації стратегії територіальної громади. За варіанти даного розвитку можуть виступати: “посилення” тематичних спрямувань, які визначені за особливо важливі для територіальної громади; “посилення” тематичних спрямувань, які мають дефіцит коштів в межах загального “звичайного” бюджету територіальної громади; вишукування нових перспективних напрямів стратегічного розвитку територіальної громади орієнтованих на виявлення і задоволення потреб мешканців цієї громади. В останньому випадку проекти ГУ за окремими тематичними спрямуваннями можуть розглядатися за такі, що носять характер експериментів, а вагові коефіцієнти при розподілі бюджету ГУ між тематичними спрямуваннями встановлюватися ситуаційно, наприклад, пропорційно кількості голосів, які набрали разом проекти ГУ відповідних тематичних спрямувань.

Перелік посилань

1. Воркут Т.А. Управління проектами громадської участі – як сфера застосування портфельноорієнтованого управління / Т.А. Воркут, О.Є. Білоног, О.В. Горбенко, А.М. Дмитриченко, А.В. Петунін, Н.В. Срібна // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науковий журнал. – К. : НТУ, 2022. – Вип. 2 (52). С. 65-80.

2. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – First Edition, Project Management Institute Inc, 2006, 79 p.

3. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Second Edition, Project Management Institute Inc, 2008, 146 p.

4. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Third Edition, Project Management Institute Inc, 2013, 121 p.

5. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Fourth Edition, Project Management Institute Inc, 2017, 140 p.

6. Рішення Київської міської ради "Про затвердження Положення про громадський бюджет міста Києва" від 22 грудня 2016 року із змінами і доповненнями. Режим доступу: <https://kmr.gov.ua/uk/provisions-public-budget>.

7 Громадський бюджет Києва. Дані по проектам за 2020 рік. Режим доступу: <https://wiki-projects.kyivcity.gov.ua/pages/viewpage.action?pagelid=28180652#tab-2020>

METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE FORMATION OF PUBLIC PARTICIPATION PROJECTS AS A PROJECT PORTFOLIO

Vorkut Tetyana A., Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Doctor of Technical Sciences, Professor, National Transport University, Kyiv, Ukraine, vorkutt@ukr.net, <http://orcid.org/0000-0003-0354-476X>.

Bozhok Julia O., National Transport University, Kyiv, Ukraine, bozhok2008@bigmir.net, <http://0000-0002-0404-0961>.

Kharuta Vitaly S., PhD, National Transport University, Kyiv, Ukraine, kharuta_vitaliy@ukr.net, <http://0000-0002-8897-7558>.

Abstract. The relevance of the research topic is due to the need to improve and further develop the methodological approach to determining the optimal composition of the portfolio of projects, in terms of developing a model for determining the optimal composition of the portfolio of public participation (PP) projects, which is based on the premises of an alternative formulation of the task of optimizing the portfolio (sub-portfolio) of PP projects - on based on individual ratings of PP projects or a portfolio of PP projects considered together.

The purpose of the study: to increase the effectiveness of the management of PP projects on the basis of the development of scientific and methodological principles of management of the totality of PP projects as a portfolio of PP projects.

The object of the study is project portfolio management processes and PP project management processes.

Research methodology. The method of scientific identification was used when forming the conceptual basis of the study; in the analysis of scientific and methodical approaches to structuring, determination of criteria (evaluation, selection, prioritization) and optimization according to portfolios of PP projects - the method of comparative analysis; to test the hypothesis regarding the insignificance of differences in the aggregates of PP projects separated by thematic directions, the Kruskal–Wallis non-parametric criterion (test) of significance.

Keywords: project management, project portfolio, portfolio-oriented management, public participation projects, public project, public budget.

References

[1] Vorkut T.A., Bilonoh O.Ye., Horbenko O.V., Dmytrychenko A.M., Petunin A.V., Sribna N.V. Public Participation Project Management as a Scope of Portfolio Management Application. *Visnyk of the National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific journal.* – K.: NTU, 2022. – Issue 2 (52). P. 65–80.

[2] Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – First Edition, Project Management Institute Inc, 2006, 79 p.

[3] Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Second Edition, Project Management Institute Inc, 2008, 146 p.

[4] Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Third Edition, Project Management Institute Inc, 2013, 121 p.

[5] Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Fourth Edition, Project Management Institute Inc, 2017, 140 p.

[6] The Kyiv City Council Decision On Approval of the Regulations on the Public Budget of the City of Kyiv, December 22, 2016 with changes and amendments. On-line access: <https://kmr.gov.ua/uk/provisions-public-budget>.

[7] Kyiv's Public Budget. Data on projects within the year 2020. On-line access: <https://wiki.projects.kyivcity.gov.ua/pages/viewpage.action?pageId=28180652#tab-2020>.

Надійшла до редакції 08.06.2023.